

Üýtgewsiz adalat

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar, Psihologiya

написано kitapcy | 22 января, 2025

Üýtgewsiz adalat

ÜÝTGEWSIZ ADALAT

Adamy adam edýan zat, onuň akyl-paýhasy we wyždanydyr. Maglumaty ulanma ukybyna eýe bolan aklyň ahlak kadalaryna uýmakda täsirli güýji bar. Şu ýerde bir sorag ýüze çykýar: Tök bolan (biçilen) beýinler maglumaty ulanyp bilermi?

Ha pelsepewi, ha medeni binýady bolsun, tapawudy ýok, adamyň özüni tanamagy üçin kör hyýallardan syrylyp-saplanmagy iň uly mesele dälmi näme?

Men kim? Hem men näme? Bu iki sorag gadym zamanlardan bäri dowam edip gelýän özüni tanamagyň özenini düzdi.

"Meni" we "özgäni" özleşdirmek meselesi nirä "degişlilik" meselesini orta çykarýar.

Özüni unutmak ajaly unutmakdan başga näme bolup biler? Ajaly unutmak bolsa ajaly hut özi dälmi näme? Medeni taýdan binýat bolmazdan tutan janyň seniň janyň bolup bilermi?

Öz kimligini we kişiligini emele getiren milli medeniýeti bilen baglanyşygy üzülen jemgyýetiň, hem başga medeniýetler bilen döredijilikli gatnaşyklary saklabilmesi, hem-de buýsanjyny goramasy mümkinmi? Iki söwer ýaryň biri-birine gowuşmaga nesibesi çekermi? Biri-birine gowuşmadyk ýarlaryň araaynda dostlukly gatnaşyklary gurup bolarmy? Dostlugyň ýok ýerinde mähir-muhabbet bolarmy?

"Sen seni ýatdan çykar, meň bilen bol" mantygyny kabul etmek bir medeniýeti tökleşdirmezmi? Tökleşen jan döredip bilermi, özüne mahsuslygy galarmy?

Bihuda!

Şeýlelikde, nyşana alnan jemgyýeti has aňsat ele alyp we islän tarapyna gönükdirip bilmezlermi?

Globallaşma hadysasy psihologiki nukdaýnazardan alanda bolaýmaly zat ýaly. Eýse muny aklamak mümkinmi? Ret etmek

mümkin dälmi? Onu ret etmek döwürden yza galmakmy?

Bu soraglaryň jogaby "Hawa!" bolsa, onda adamyň serpmeden gaýtdygydyr we bir ýykylansoň aňsat-aňsat ýerinden galyp bilmez. Ýykylanyň başy ýerde, omuzlary sallanan, erk-ygtyýary nogtalan bolýar.

Kimlik we medeni gegemoniýasyny ýeňmegiň ýoly özüňi bina etmegiň üstünden geçýär.

Nesillerimiziň bagtyýar durmuşda ýaşamagyny isleýän bolsak, umumy akly, oýlanşyklylygy, wyždany we bizi biz edýän gymmatlyklary gaýtadan durmuşyza girizmelidiris.

Adalatly bolmagyň, ahlakly hereket etmegiň hak we adalat konsepsiýalaryndan daşlaşmazlykdygyny we bularyň näme many aňladýandygyny öz jemgyýetimizden başlap bütin dünýä ýaýmaga mejburdyrys.

Allanyň ady bolan "el-Adyl" sypatyna eýerip hak bilen höküm etmek, adalatdan birjigem gyşarman zulumdan daşda bolmak gaty bir kyn zat däl.

Adalat jemgyýetde gymmatlyklaryň we ýörelgeleriň durmuşa geçirilme halydyr, hemmeleriň mynasyp paýyny alma ýagdaýydyr. Adalaty dogruçyllyk, dürslük, tarapgöýsüzlik we dogry çemeleşme arkaly üpjün edip bolýar.

Adalat adamlaryň hukuklarynyň arasyndaky sazlaşygy we deňagramlylygy amala aşyrýar.

Adalatyň çürbaşy nygmatyň eýesini tanamak, bütin nygmatlaryň Allatagaladan gelýändigine ynanmak we munuň üçin Allaha şükür etmekdir.

Biz muny bilýäsmi? Umuman bu babatda nämä düşünyäs? Oýun edemzok gerek?

Adalatyň ters ýüzi zulumdyr. Onuň iň soňky barjak pellesi bolsa şirkdir. Edýänimiz zulum. Ýeri onda näme üçin özümize zulum edilýändir öýdýäs?

Bimaksat adamda ar-namys diýen zat bolmaz. Ar-namysdan paýyny almadyk binamys jemgyýetiň bir bölegi bolmak – zulumlaryň iň ulusydyr. Bu dirikäň özüňi ajalyň eline bermek diýmekdir.

Global gan sorujy aktýorlaryň nyşana alan jemgyýetlerinde olaryň arzuwlaýan ýok ediji global heläkçilikleri döretme pygyllarynyň puja çykmagy üçin bar güýç-gaýratymyzy bir ýere

jemläp göreşmelidiris. Biz munuň üçin özümizi nesillerimiziň we bütin dünýäniň önünde borçly duýmaly.

Maksadymyz we ideýalarymyz diňe öz neslimiz üçin däl, eýsem bütin adamzat üçin bolmalydyr.

Adamzat ýangyn ýerine, adam ýangyn ýerine, akyl ýangyn ýeribe, dem ýangyn ýerine öwrüldimi, söz ber onuň seni öldürmän goýmajagyna! Söz ber adamzadyň dolup-daşýan deminde täzedem bar boljagyňa!

Adam bolmak – belent ruhuň özenine öwrülmekdir!

Bahadyr ÝENIŞEHIRLIOGLY.

Psihologiýa